II. B. 957.

A RAJZTANÍTÁS

AZ ELEMI ISKOLA I. ÉS II. OSZTÁLYÁBAN

A LEGÚJABB MINISZTERI
UTASÍTÁSOK ALAPJÁN

IRTA: MAZUREK PÁL

A nagykanizsai II. körzeti áll. el. iskola
TANITÓI KÖNYVTÁRA
Brauner Lajos nevét viselő

A/712.

~~A 102~~ 911-957

166

ÁRA: 2 K

Kiadja a székesfőváros tanácsa
Kapható a közp. nyomtatványraktárban (IV., Közp. városház III. udvar)

II.

A rajzoktatásnál különösen figyelembe veendő szempontok, tudnivalók.

A tanító mindennapi eljárásában irányító zsinórmértékül az országos áll. tanítástervben foglalt utasítások szolgálnak s melyek az új módszeres eljárásoknak mintegy gerincét képezik.

Már a cél meghatározásában kitünik az új módszer lényegének minden erőssége s ez az, hogy minden eljárásánál a gyermekléleknek spontán megnyilatkozásait veszi alapul, hogy mindig

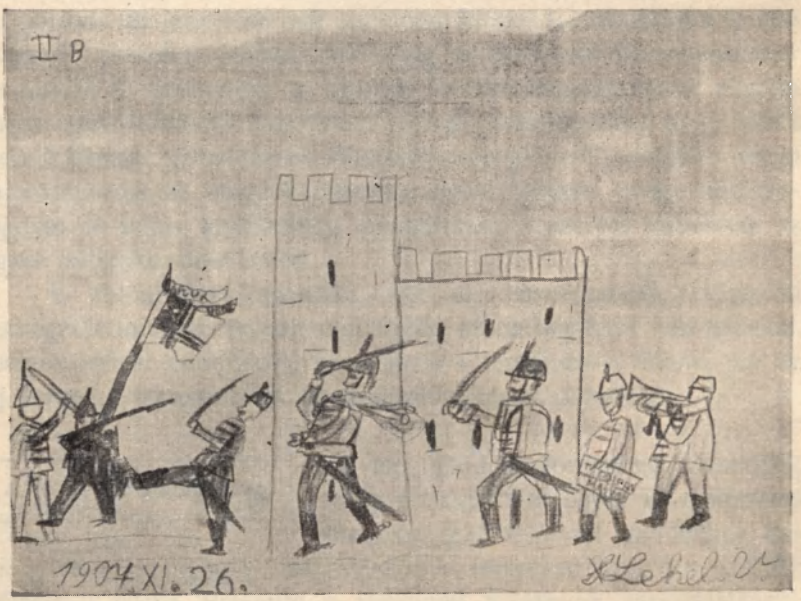

1. ábra.

szem előtt tartja a gyermek egyéniségét, annak természetes hajlamait s a rajzolási kedv szüntelen ébrentartásával, a magával hozott dispozíciókat fejleszti tovább. A rajzoktatást azért ne tekintse a tanító annyira célnak, mint eszköznek, mely által a gyermek lelkivilágát előttünk föltárja. Ezt megértve, senki nem fogja a gyermek rajzolgatásait értéktelen firkálgatásoknak tekinteni, hanem gyermekbeszédnek, oly eszköznek, mellyel az lelkének mindmegannyi műveleteit grafikai úton kifejezi.

A tanító készültsége.

Igen találóak erre vonatkozólag Götze szavai: „A rajzolás azon gyakorlati ügyesség, melynek segélyével képzeletünket, amit szellemünk felfogott ugyan, de szavakba nem foglalhatunk, szemünkkel világosan megtudjuk érteni. Aki ezt az ügyességet elsajátította, az beszélő szervét és kezét egyaránt fölhasználhatja képzelete és érzelmeinek kifejezésére; elbeszélőleg és ábrázolólag tudja megértetni magát úgy a szem-, mint a füllel szemben. — Amennyire a tanító e két tehetségben elég készültséget szerzett, vagyis amily mértékben beszélni és rajzolni megtanult, oly mértékben fogja tudni fejleszteni tanítványaiban is ez ügyességeket. Amint csak az a tanító taníthatja a helyes beszédet, aki e képességet maga is megszerezte, azonképen csak az taníthatja tanítványait rajzolni, aki a rajzolásban maga is erős, hatalmas.“ Csak ily körülmények közt ültetheti át a tanító saját képességeit a gyermek lelkébe; akkor szoktathatja a gyermeket önállóságra, ha maga is önállóan tud eljárni; így vihet a tanításba életet, mi nélkül pedig a lélek olyan, mint a szoba világosság nélkül.

Hangulatkeltés.

Hogy mennyire sivár és áldástalan lehet a tanítás egy órája, ha abból kizárjuk a testi és szellemi éberséget, mutatja e kép, melyet a közelmultból idézünk s melynek velem együtt tanítótársaim sokan is szereplői voltunk.

Elérkezett a rajzóra. Mindkét részről megtétettek az előkészületek. A gyermek elővette irónját, rajzfüzetét; szemeit kíváncsian jártatta végig a pontjelzett utakon, melyekről hallotta, hogy kalauzolására, segítségére vannak s — mégis hányszor félrevezetik. Maga mellé tette egyetlen segítő társát, legjobb barátját: a törlő-